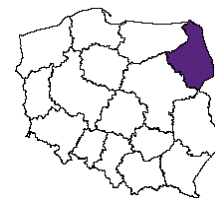

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
ul. Krakowska 13, 15-959 Białystok

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 85 749 77 00
faks 85 749 77 79

Internet: <http://bialystok.stat.gov.pl/>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO W LISTOPADZIE 2016 R.

Nr 11/2016

opublikowany 29.12.2016 r.

***

- ⇒ W listopadzie br., podobnie jak przed rokiem, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku (o 2,9%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu listopada br. wyniosła 10,4% i nie zmieniła się w porównaniu z zanotowaną miesiąc wcześniej, ale zmniejszyła się w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku.
- ⇒ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 4,3% i był niższy od zaobserwowanego przed rokiem.
- ⇒ W III kwartale br., podobnie jak w analogicznym okresie poprzedniego roku, ceny towarów i usług konsumpcyjnych zmniejszyły się w skali roku (o 1,1%). Spadek cen dotyczył przede wszystkim grupy towarów i usług związanych z transportem, odzieży i obuwia oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury.
- ⇒ W listopadzie br. na rynku rolnym ceny podstawowych produktów były niższe od zanotowanych rok wcześniej. Wyjątek stanowiły ceny skupu żyta, żywca wieprzowego oraz mleka. Uwarunkowania chowu trzody chlewnej w omawianym miesiącu były zdecydowanie lepsze niż w listopadzie poprzedniego roku.
- ⇒ Podobnie jak w listopadzie 2015 r., produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 5,5%), natomiast wartość produkcji budowlano-montażowej zmniejszyła się w ujęciu rocznym (o 4,7%).
- ⇒ W analizowanym miesiącu liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się w skali roku (o 36,3%), podczas gdy rok wcześniej uległa zmniejszeniu. Wzrosła również liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 51,9%) i mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 27,6%).
- ⇒ W listopadzie br. zanotowano spadek sprzedaży detalicznej (o 2,3%) oraz wzrost sprzedaży hurtowej towarów (o 6,3%) w ujęciu rocznym, wobec ich wzrostu zaobserwowanego rok wcześniej.

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie podlaskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administracyjnej i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

W Komunikacje zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót

pełna nazwa

sekcje PKD

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy PKD

produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	—	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie podlaskim w grudniu 2016 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Białymstoku: <http://bialystok.stat.gov.pl/> w dniu 30 grudnia 2016 r.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br. ukształtowało się na poziomie 101,9 tys. osób, tj. o 2,9% wyższym od zanotowanego rok wcześniej (w listopadzie ubiegłego roku wzrosło o 1,0%). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego była niższa niż przed rokiem (10,4% wobec 11,6%).

W odniesieniu do listopada 2015 r. wzrost **przeciętnego zatrudnienia** miał miejsce m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 7,7%), budownictwo (o 5,4%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 4,4%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,7%), natomiast spadek odnotowano przede wszystkim w górnictwie i wydobywaniu (o 12,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,7%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,6%).

Wśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy jego wzrost w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku nastąpił w jednostkach zajmujących się poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji (o 18,1%), produkcją wyrobów z metali (o 14,1%), budową budynków (o 11,0%), gastronomią (o 10,9%) oraz produkcją mebli (o 8,5%). Znacznie niższe niż przed rokiem zatrudnienie zanotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem zieleni (o 27,3%), pozostałym górnictwem i wydobywaniem (o 12,8%), działalnością związaną z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki (o 9,3%), produkcją odzieży (o 7,7%) oraz produkcją maszyn i urządzeń (o 5,2%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

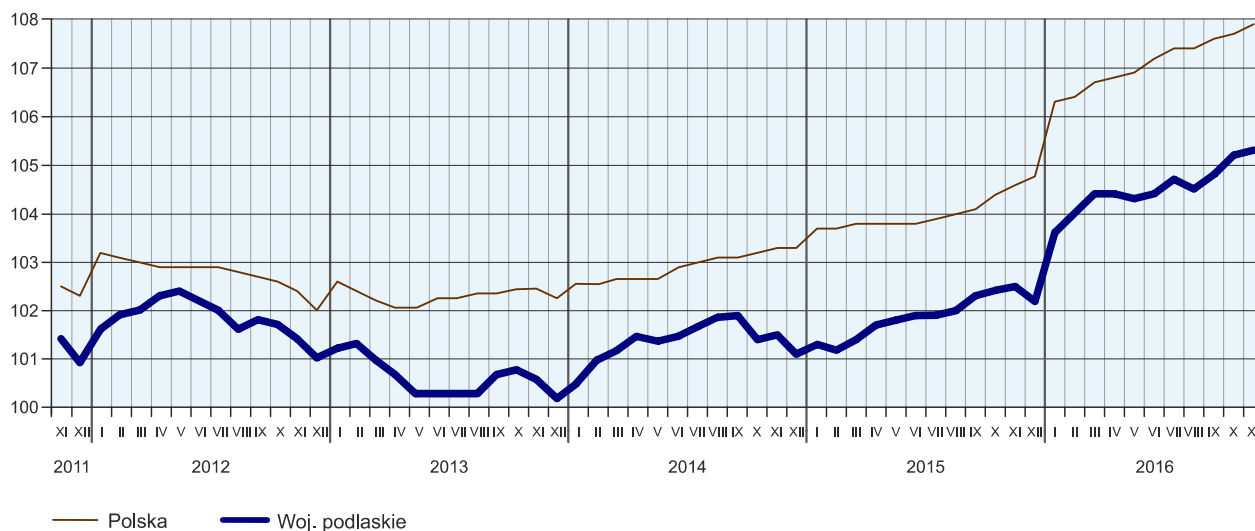
Wyszczególnienie	XI 2016		I–XI 2016	
	w tysiącach	XI 2015=100	w tysiącach	I–XI 2015=100
O g ó ł e m	101,9	102,9	99,8	101,9
w tym:				
Przemysł	49,5	103,2	48,5	102,5
górnictwo i wydobywanie	0,5	87,2	0,5	95,6
przetwórstwo przemysłowe	45,2	103,6	44,2	102,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,2	96,4	1,2	93,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2,6	102,7	2,6	104,3
Budownictwo	10,0	105,4	9,6	105,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	23,7	103,7	23,2	101,2
Transport i gospodarka magazynowa	5,9	100,0	5,7	98,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1,8	107,7	1,8	109,8
Informacja i komunikacja	1,2	99,3	1,2	94,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,1	96,3	2,2	98,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,6	97,6	2,5	98,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,1	104,4	2,1	106,4

W porównaniu z poprzednim miesiącem przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 0,1%, a najwyższy wzrost wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%), natomiast spadek zatrudnienia odnotowano przede wszystkim w górnictwie i wydobywaniu (o 4,7%), a także w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,1%).

W okresie styczeń–listopad br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 99,8 tys. osób, tj. o 1,9% wyższy niż przed rokiem.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

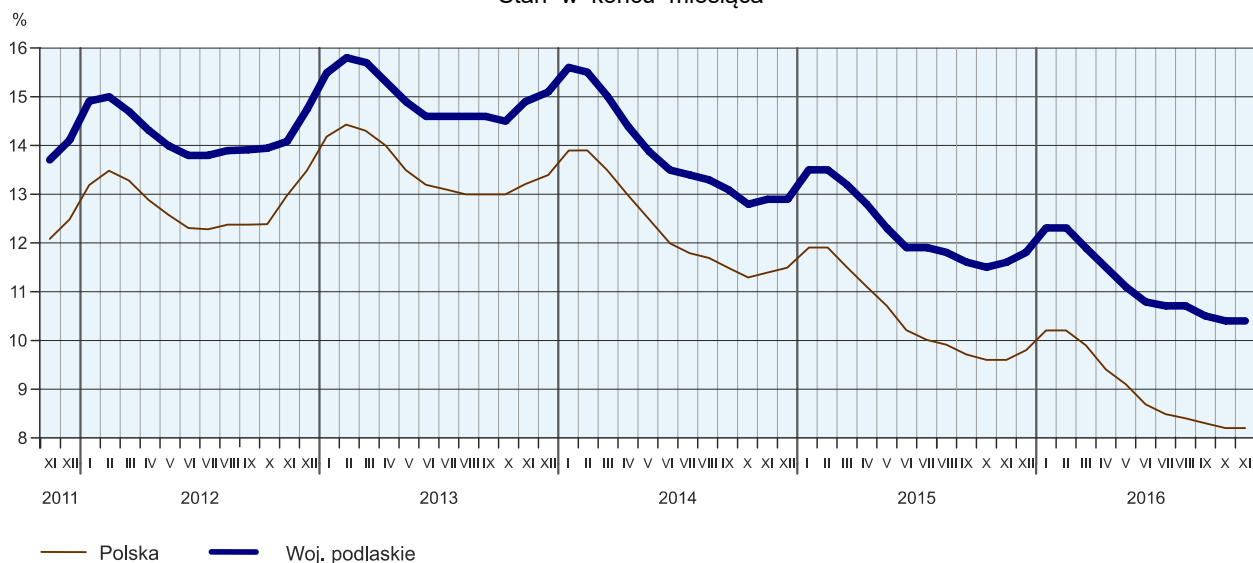
W końcu listopada 2016 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 48472 osoby i była o 250 osób (o 0,5%) wyższa od zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale o 5399 osób (o 10,0%) mniejsza niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 46,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 46,1%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2015	2016	
		X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	53871	48222	48472
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	6139	5621	5698
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	5468	6362	5448
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	11,6	10,4	10,4

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

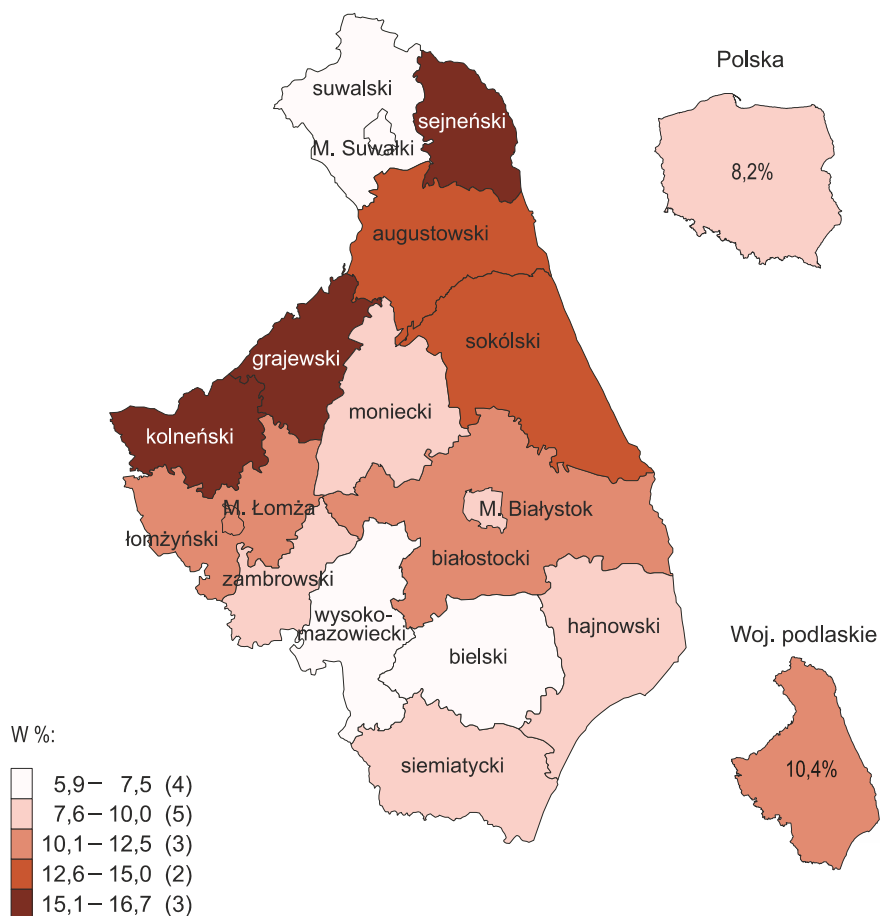
Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 10,4% i utrzymała się na niezmiennym poziomie w stosunku do poprzedniego miesiąca, ale zmniejszyła się w odniesieniu do analogicznego okresu 2015 r. (o 1,2 p. proc.).

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: grajewski (16,7%), kolneński (16,2%) oraz sejneński (15,3%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach: suwalskim (5,9%), wysokomazowieckim (6,7%), bielskim (6,8%) oraz w mieście Suwałki (7,2%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia spadła we wszystkich powiatach województwa podlaskiego, przy czym najbardziej w augustowskim (o 1,9 p. proc.), zambrowskim (o 1,8 p. proc.) oraz monieckim (o 1,7 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu listopada

W listopadzie 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 5698 osób bezrobotnych, tj. o 1,4% więcej niż przed miesiącem, ale o 7,2% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zwiększył się odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem (o 1,8 p. proc. do 83,3%). Zmniejszeniu uległ natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 4,2 p. proc. do 15,8%) i absolwentów (o 0,6 p. proc. do 9,3%). Odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy pozostał na niezmiennym poziomie i wyniósł 2,9%.

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 5448 osób, tj. o 14,4% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 0,4% mniej niż rok wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 2911 osób (przed rokiem 3040 osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym uległ zmniejszeniu (o 2,2 p. proc. do 53,4%).

Zmniejszył się także odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,3 p. proc. do 17,5%). Wzrósł natomiast udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,9 p. proc. do 7,6%), osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,8 p. proc. do 9,9%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,1 p. proc. do 1,1%).

W końcu listopada 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 43483 bezrobotnych, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu 2015 r. (o 0,1 p. proc. do 89,7%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu listopada 2016 r. stanowili 89,1% ogółu bezrobotnych. Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem wzrósł w skali roku (o 0,6 p. proc. do 61,8%). Zwiększeniu uległ również odsetek osób powyżej 50 roku życia (o 1,3 p. proc. do 28,1%). Spadł natomiast udział osób do 30 roku życia (o 2,8 p. proc. do 30,1%). Odsetek osób niepełnosprawnych utrzymał się na niezmiennym poziomie i wyniósł 6,3%.

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach, a najbardziej w przypadku osób do 30 roku życia (o 17,6%).

Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych kształtował się następująco:

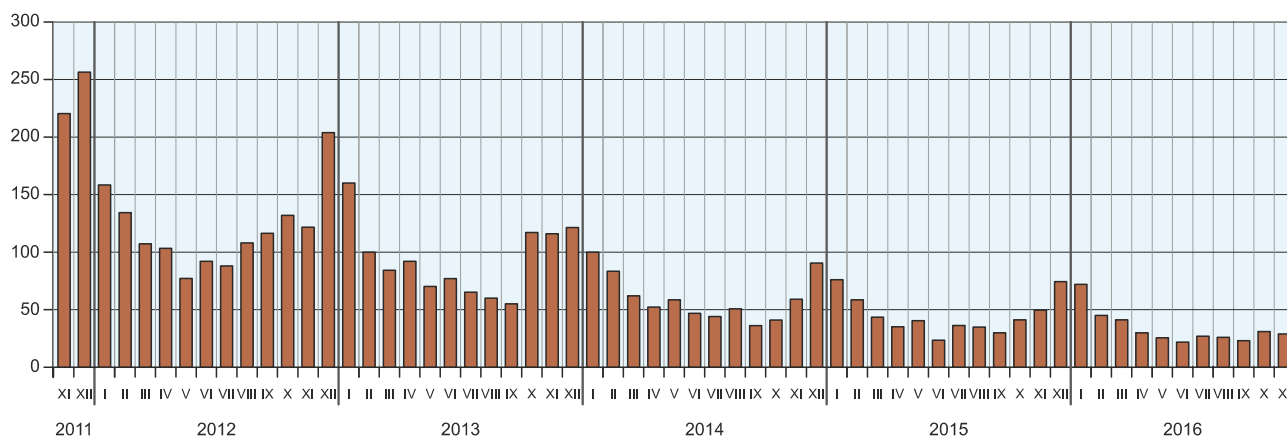
Kategorie bezrobotnych	XI 2015	2016	
		X	XI
w % ogólnej liczby bezrobotnych			
Długotrwale bezrobotni ^a	61,2	62,1	61,8
Do 30 roku życia	32,9	30,3	30,1
Powyżej 50 roku życia	26,8	27,9	28,1
Niepełnosprawni	6,3	6,4	6,3

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W listopadzie 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 2002 **oferty zatrudnienia**, tj. o 351 mniej niż przed miesiącem, ale o 196 więcej niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 29 bezrobotnych (przed miesiącem 31, a przed rokiem 50).

LICZBA BEZROBOTNYCH NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu listopada br. 6 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 35 pracowników (przed rokiem odpowiednio 7 zakładów i 100 pracowników).

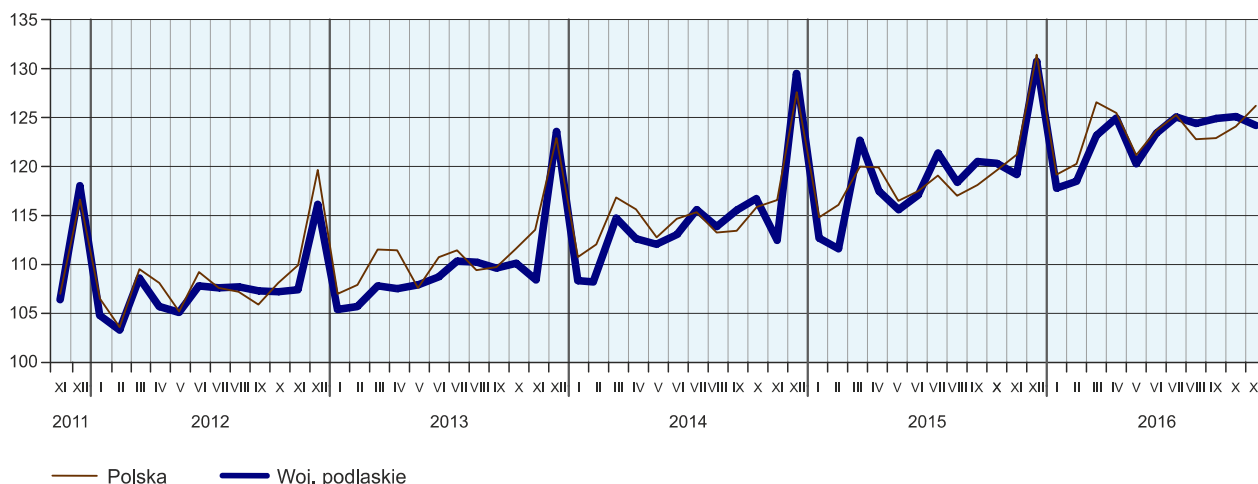
***

WYNAGRODZENIA

W listopadzie br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3606,98 zł, tj. o 4,3% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 6,0%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

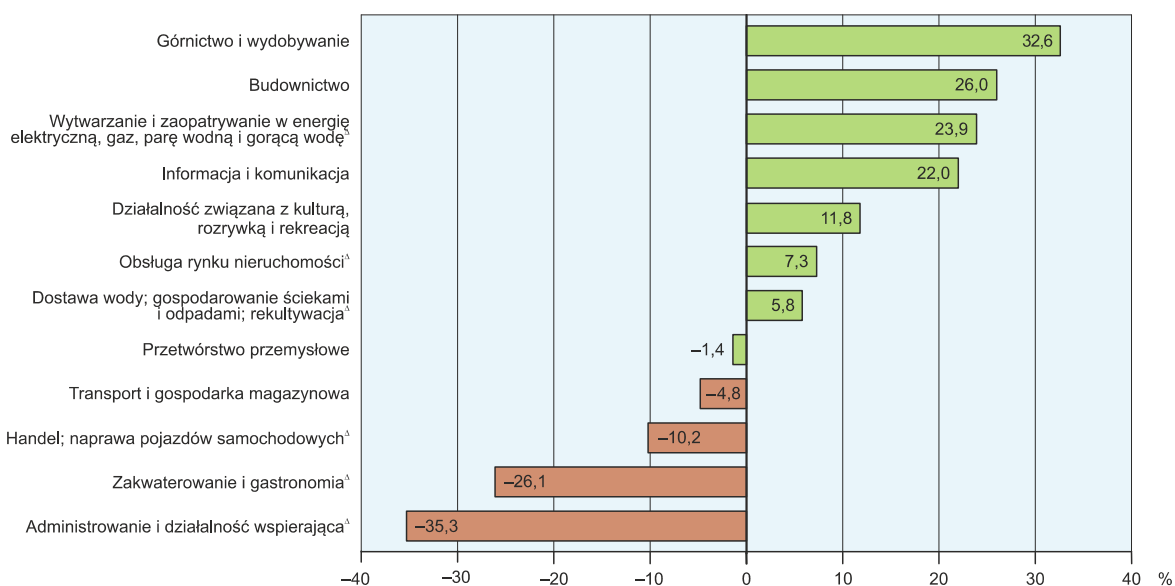
Wyszczególnienie	XI 2016		I–XI 2016	
	w złotych	XI 2015=100	w złotych	I–XI 2015=100
O g ó ł e m	3606,98	104,3	3589,27	104,6
w tym:				
Przemysł	3604,21	102,5	3598,36	103,7
górnictwo i wydobywanie	4782,65	110,6	4258,38	114,2
przetwórstwo przemysłowe	3555,56	102,3	3557,77	103,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4468,59	103,0	4551,36	104,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3817,26	105,0	3710,62	103,8
Budownictwo	4546,19	111,1	4329,49	104,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3240,73	104,3	3251,15	106,5
Transport i gospodarka magazynowa	3433,80	105,4	3425,57	108,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2663,88	106,2	2579,91	101,9
Informacja i komunikacja	4400,85	96,8	4549,48	101,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3870,19	103,2	3810,39	102,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2334,24	108,4	2241,11	106,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4031,87	103,5	3895,35	103,2

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń wystąpił prawie we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w budownictwie (o 11,1%), górnictwie i wydobywaniu (o 10,6%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,2%). Spadek (o 3,2%) zaobserwowano w informacji i komunikacji.

W listopadzie br. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. zatrudnieni w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 32,6%), budownictwo (o 26,0%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 23,9%) oraz informacja i komunikacja (o 22,0%). Wynagrodzenie znacznie niższe od średniego uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 35,3%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 26,1%), a także handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 10,2%).

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE
W LISTOPADZIE 2016 R.**

W ciągu jedenastu miesięcy br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3589,27 zł, tj. o 4,6% wyższym niż przed rokiem.

***

CENY DETALICZNE

W III kwartale 2016 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podlaskim uległy obniżeniu w ujęciu rocznym o 1,1% (wobec spadku o 0,9% przed rokiem). Zdecydowanie mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku płacono za towary i usługi w zakresie transportu (o 5,2%), za odzież i obuwie (o 3,7%) oraz za towary i usługi związane z rekreacją i kulturą (o 2,3%). Tańsze niż rok wcześniej były również towary i usługi w zakresie zdrowia (o 1,4%) i mieszkania (o 1,3%). Droższe niż przed rokiem były towary i usługi związane z edukacją (o 1,3%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 0,4%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 0,1%).

W województwie podlaskim spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym był wyższy niż średnio w kraju, gdzie ukształtował się na poziomie 0,8%.

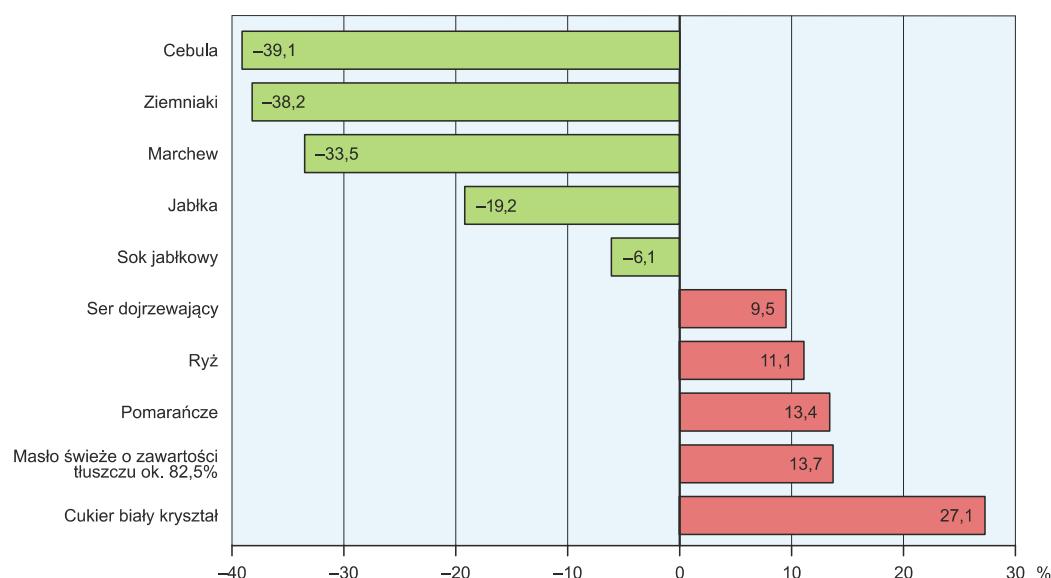
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podlaskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	98,8	99,1	98,5	98,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	97,6	98,9	99,7	100,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ...	101,3	101,3	99,8	100,4
Odzież i obuwie	95,7	95,7	96,3	96,3
Mieszkanie	99,8	99,8	98,5	98,7
Zdrowie	101,0	102,0	100,4	98,6
Transport	93,3	93,0	93,3	94,8
Rekreacja i kultura	101,1	100,9	96,6	97,7
Edukacja	101,4	102,2	102,4	101,3

W listopadzie 2016 r., w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku, największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem kosztował cukier biały kryształ (o 27,1%). Droższe były również: masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 13,7%), pomarańcze (o 13,4%), ryż (o 11,1%) i ser dojrzewający (o 9,5%). Znacznie mniej niż rok wcześniej płacono natomiast za cebulę (o 39,1%), ziemniaki (o 38,2%) i marchew (o 33,5%). Obniżeniu uległy również ceny jabłek (o 19,2%) oraz soku jabłkowego (o 6,1%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOSCIOWYCH W LISTOPADZIE 2016 R.

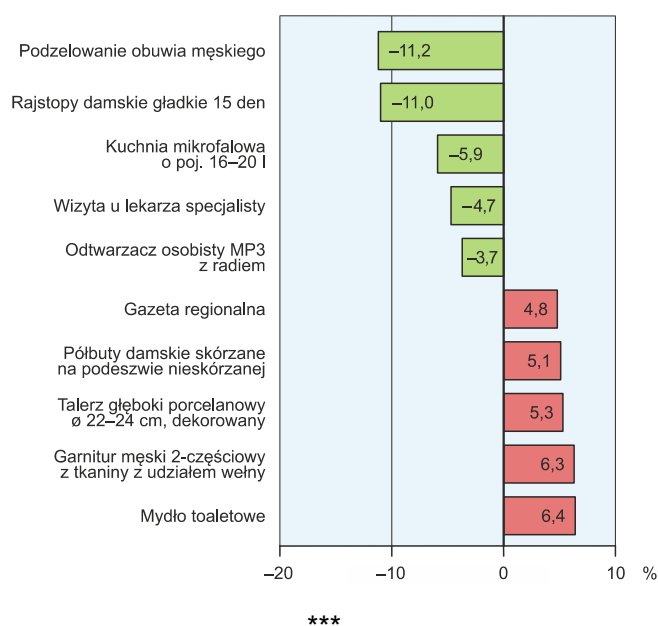
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W analizowanym okresie wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych najbardziej wzrosły ceny: mydła toaletowego (o 6,4%), garnituru męskiego 2-częściowego z tkaniny z udziałem wełny (o 6,3%), talerza głębokiego porcelanowego o średnicy 22–24 cm, dekorowanego (o 5,3%) oraz półbutów damskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (o 5,1%). Droższa była również gazeta regionalna (o 4,8%). Znacznie mniej niż przed rokiem płacono za podzelowanie obuwia męskiego (o 11,2%) i rajstopy damskie gładkie 15 den (o 11,0%). Zmniejszyła się również cena kuchni mikrofalowej o poj. 16–20 l (o 5,9%), opłata za wizytę u lekarza specjalisty (o 4,7%) oraz cena odtwarzacza osobistego MP3 z radiem (o 3,7%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W LISTOPADZIE 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

ROLNICTWO

W listopadzie 2016 r. średnia temperatura powietrza¹ na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 1,5°C i była o 0,1°C niższa od średniej z lat 1971–2000. Temperaturę maksymalną (11,0°C) zanotowano w Białymstoku, zaś minimalną (minus 13,5°C) w Suwałkach. Liczba dni z temperaturą przy gruncie mniejszą od 0°C wyniosła 16 w Białymstoku i 20 w Suwałkach. Średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych¹ ukształtowała się na poziomie 61,4 mm i przekroczyła normę z wielolecia o 42,8%.

W omawianym miesiącu pokrywa śnieżna utrzymywała się przez 10 dni, a jej maksymalna grubość wynosiła 15 cm w północnej części województwa i 13 cm – w części południowej.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–XI 2016		XI 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	XI 2015=100	X 2016=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	58,6	88,5	7,1	103,4	135,3
w tym:					
pszenica	38,4	103,5	4,6	130,0	136,0
żyto	9,4	83,5	1,2	71,3	127,9

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec–listopad 2016 r. wyniósł 58,6 tys. t i był o 11,5% niższy od zanotowanego rok wcześniej. Żyta skupiono o 16,5% mniej niż w analogicznym okresie 2015 r., natomiast skup pszenicy zwiększył się o 3,5%.

¹ Przeciętne temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

W listopadzie br. skupiono 7,1 tys. t zbóż, tj. więcej o 35,3% niż w poprzednim miesiącu i o 3,4% niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Skup pszenicy zwiększył się zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i w skali roku odpowiednio o 36,0% i 30,0%, natomiast żyta skupiono o 27,9% więcej niż w poprzednim miesiącu, ale o 28,7% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2016		XI 2016		
	w tys. t	I–XI 2015=100	w tys. t	XI 2015=100	X 2016=100
Żywiec rzeźny ^b	253,5	109,0	20,2	112,3	93,3
w tym:					
bydło (bez cieląt)	55,7	102,2	2,8	93,6	102,0
trzoda chlewna	58,8	95,8	4,9	97,1	105,7
drób	136,4	120,4	12,4	126,3	87,6
Mleko ^c	2061,7	104,4	176,7	104,5	97,2

^a W okresie lipiec–listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–listopad br. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 253,5 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 9,0% więcej niż przed rokiem. Wzrost zanotowano w skupie wszystkich podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych (z wyjątkiem trzody chlewnej).

W listopadzie br. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 20,2 tys. t i był o 6,7% niższy niż w poprzednim miesiącu, ale o 12,3% wyższy niż przed rokiem. W porównaniu z październikiem br. zmniejszyła się ilość skupionego żywca drobiowego (o 12,4%), zaś wzrosła – żywca wieprzowego (o 5,7%) i wołowego (o 2,0%). W ujęciu rocznym zwiększył się skup żywca drobiowego (o 26,3%), natomiast odnotowano spadek skupu żywca wołowego i wieprzowego (odpowiednio o 6,4% i 2,9%).

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

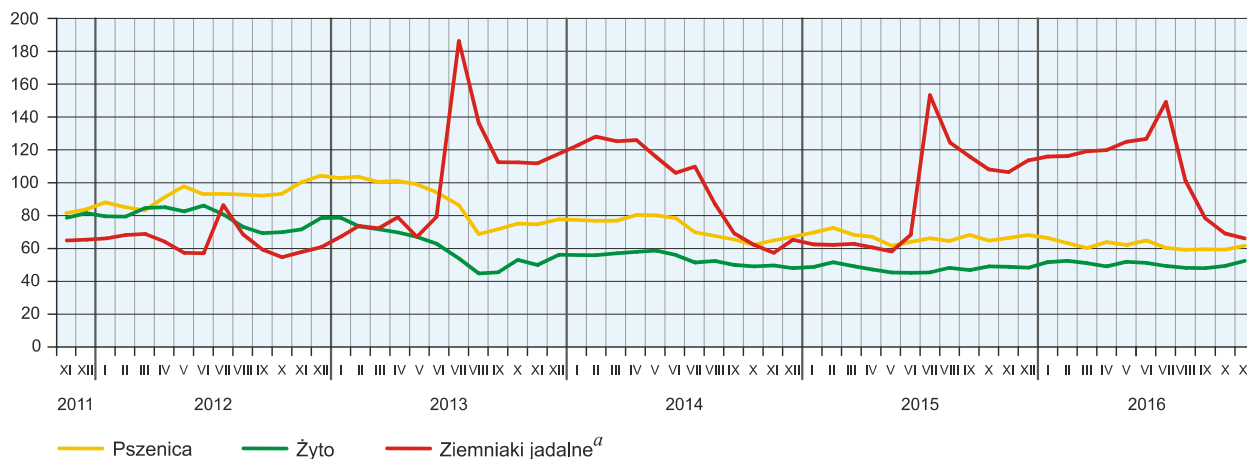
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I–XI 2016		XI 2016			I–XI 2016		XI 2016		
	w zł	I–XI 2015= =100	w zł	XI 2015= =100	X 2016= =100	w zł	I–XI 2015= =100	w zł	XI 2015= =100	X 2016= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	60,94	91,4	61,68	92,9	104,0	72,81	99,0	70,57	92,9	100,1
żyto	49,72	104,0	52,43	107,2	106,1	52,94	103,2	49,67	93,3	98,4
Ziemniaki ^b – za 1 dt	26,10	96,5	25,00	99,0	99,1	107,93	120,8	66,13	62,1	95,7
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	5,75	94,1	5,88	97,7	101,3	5,57	107,1	–	x	x
trzoda chlewna	4,50	107,9	4,96	128,3	102,3	4,01	99,5	–	x	x
drób	3,60	93,6	3,38	94,5	96,6	.	x	.	x	x
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.:										
krowa dojna	.	x	.	x	x	3396,67	100,8	–	x	x
jałówka 1-rocza	.	x	.	x	x	1846,67	104,6	1716,67	102,5	x
prosię na chów	.	x	.	x	x	149,55	100,0	–	x	x
Mleko – za 1 hl	116,38	96,5	138,93	116,6	109,9	.	x	.	x	x

^a W skupie – bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne (w lipcu i sierpniu – wczesne).

W omawianym miesiącu producenci z województwa podlaskiego, uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem **ceny** za dostarczone do skupu ziarno **pszenicy** (o 4,0%) i **żyta** (o 6,1%). W obrocie targowiskowym w ujęciu miesięcznym cena pszenicy wzrosła o 0,1%, natomiast żyta zmniejszyła się o 1,6%. W skali roku przeciętna cena skupu pszenicy spadła o 7,1%, zaś żyta wzrosła o 7,2%. Na targowiskach ceny omawianych zbóż zmniejszyły się odpowiednio o 7,1% i 6,7%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

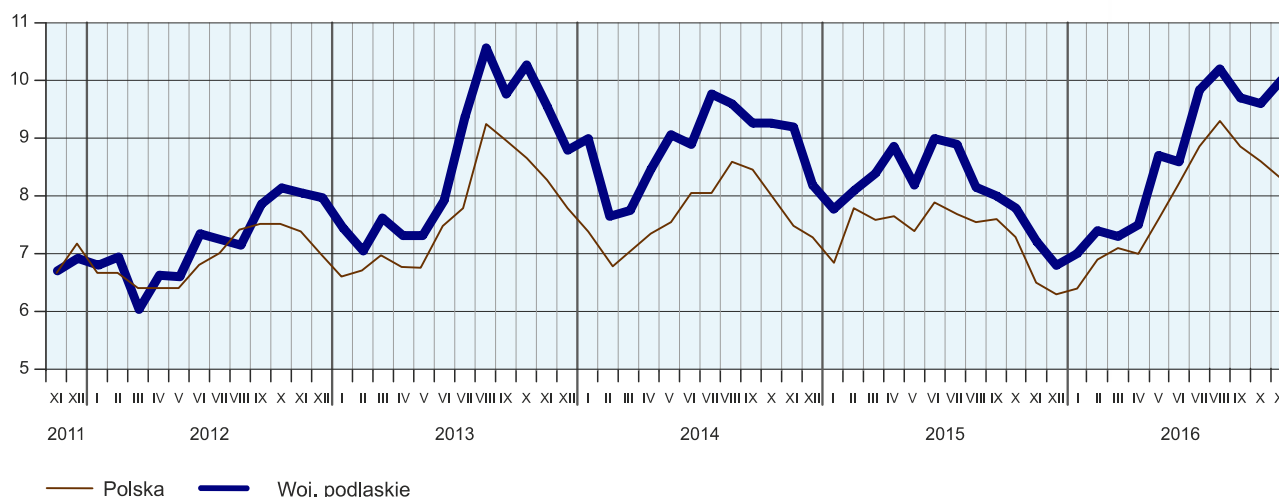
zł za 1 dt

^a W lipcu i sierpniu – wczesne.

W listopadzie 2016 r. średnia **cena ziemniaków** w skupie wyniosła 25,00 zł za 1 dt i była niższa o 0,9% niż w poprzednim miesiącu i o 1,0% w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie ubiegłego roku. W obrocie targowiskowym za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 66,13 zł, co oznacza spadek o 4,3% w stosunku do października 2016 r. i o 37,9% w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

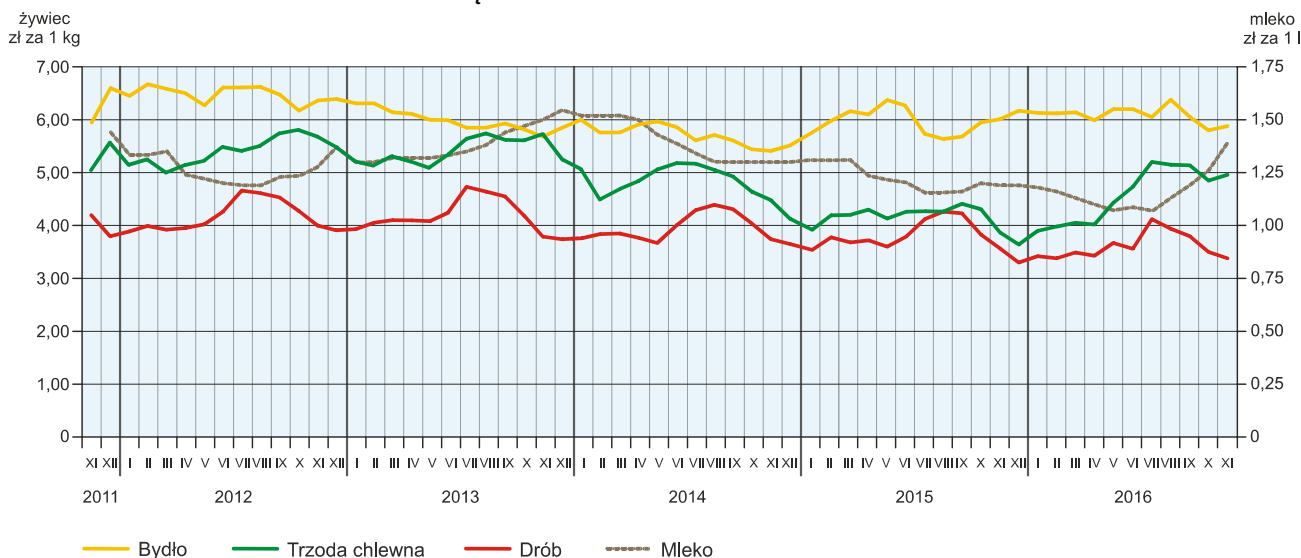

W listopadzie br., przy większej niż przed miesiącem, ale mniejszej niż przed rokiem podaży, **cena skupu żywca wieprzowego** ukształtowała się na poziomie 4,96 zł za 1 kg i zwiększyła się w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu (o 2,3%) oraz rok wcześniej (o 28,3%).

Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 10,0 wobec 9,6 w październiku br. i 7,3 w listopadzie ubiegłego roku.

W listopadzie 2016 r., przy mniejszej niż w październiku br., ale większej niż przed rokiem podaży, zaobserwowano spadek **ceny skupu żywca drobiowego**. Średnia cena 1 kg tego surowca w skupie wyniosła 3,38 zł i była niższa o 3,4% w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu i o 5,5% w odniesieniu do listopada 2015 r.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Pomimo zwiększonej w ujęciu miesięcznym, ale zmniejszonej w skali roku podaży, **cena skupu żywca wołowego** w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 5,88 zł za 1 kg, tj. wzrosła o 1,3% w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim miesiącu, zaś spadła o 2,3% w stosunku do listopada 2015 r.

W okresie styczeń–listopad br. **skup mleka** wyniósł 2061,7 mln l i wzrósł w ujęciu rocznym o 4,4%. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 116,38 zł za 100 l, tj. o 3,5% niższym niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W listopadzie 2016 r. skupiono 176,7 mln l mleka, tj. o 2,8% mniej niż w październiku br., ale o 4,5% więcej niż rok wcześniej. Średnia cena mleka za 100 l osiągnęła poziom 138,93 zł i wzrosła zarówno w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim miesiącu, jak i przed rokiem odpowiednio o 9,9% i 16,6%.

Cena jałówki 1-roczonej ukształtowała się na poziomie 1716,67 zł, tj. o 2,5% wyższym niż w listopadzie 2015 r.

***

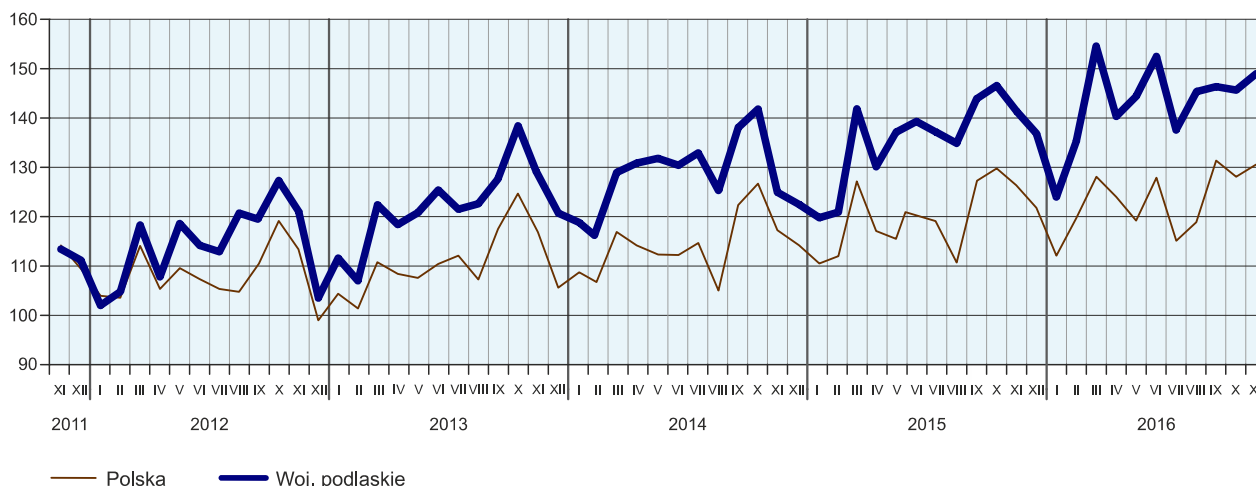
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 1952,7 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 2,2% niż w przed miesiącem i o 5,5% niż przed rokiem (wówczas zanotowano jej wzrost o 12,9%). Równocześnie nastąpił spadek (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** w skali roku – wyniósł on 4,7% (przed rokiem – 5,5%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 94,4% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku zwiększyła się o 5,9%. Wzrost zanotowano także w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 14,1%). Spadek wystąpił natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 14,0%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 3,8%).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Wyższy niż w listopadzie 2015 r. poziom produkcji sprzedanej zaobserwowano w 20 (spośród 27 występujących w województwie) działach przemysłu, a niższy – w 7. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu, największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 12,8%), maszyn i urządzeń (o 4,0%) oraz artykułów spożywczych (o 1,1%), natomiast jej spadek wystąpił w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 10,0%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Sekcje i działy	XI 2016	I–XI 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	105,5	103,7	100,0
Górnictwo i wydobywanie	96,2	102,2	1,7
Przetwórstwo przemysłowe	105,9	103,7	94,7
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	101,1	106,2	57,1
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	90,0	68,9	5,5
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	100,0	108,7	1,3
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	112,8	106,4	7,2
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	107,3	110,1	2,1
wyrobów z metali ^Δ	110,2	103,5	2,5
maszyn i urządzeń ^Δ	104,0	93,3	5,1
mebli	116,6	121,6	2,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	86,0	98,4	1,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	114,1	107,4	2,3

W porównaniu z poprzednim miesiącem produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się o 2,2%, przy czym w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 18,8%, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 4,0% oraz przetwórstwo przemysłowe – o 2,1%. Spadek zanotowano natomiast w sekcji górnictwo i wydobywanie – o 3,8%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w listopadzie br. wyniosła (w cenach bieżących) 39,4 tys. zł i była (w cenach stałych) o 2,3% wyższa niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 3,2% i 2,5%.

W okresie styczeń–listopad br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 19254,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 3,7% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie 2016 r. ukształtowała się na poziomie 495,5 mln zł, czyli o 9,7% wyższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu, ale o 9,1% niższym w odniesieniu do listopada ubiegłego roku.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 49,5 tys. zł i zmniejszyła się o 13,8% w stosunku do zanotowanej w listopadzie 2015 r., przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 5,4% i 11,1%.

W okresie jedenastu miesięcy br. wartość produkcji sprzedanej budownictwa osiągnęła 4166,9 mln zł, tj. o 8,7% mniej niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana w listopadzie 2016 r. ukształtowała się na poziomie 171,0 mln zł (co stanowiło 34,5% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była o 4,7% niższa od zanotowanej rok wcześniej.

W porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku zmniejszenie produkcji budowlano-montażowej odnotowano w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 8,9%) oraz w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,3%), natomiast jej wzrost zaobserwowano tylko w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 1,5%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	XI 2016	I–XI 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	95,3	98,3	100,0
Budowa budynków ^Δ	91,1	106,5	50,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	97,7	92,4	26,6
Roboty budowlane specjalistyczne	101,5	89,7	23,0

W odniesieniu do października br. odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 19,2%. Jej zwiększenie stwierdzono we wszystkich trzech działach budownictwa, przy czym w podmiotach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne – o 37,6%, w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków – o 22,6% oraz w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 4,5%.

W okresie styczeń–listopad br. produkcja budowlano-montażowa osiągnęła wartość 1408,2 mln zł, tj. zmniejszyła się o 1,7% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej.

***

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W listopadzie 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 36,3%), wzrosła również liczba lokali mieszkalnych, których budowę rozpoczęto (o 51,9%) i na których realizację wydano pozwolenia (o 27,6%).

Według wstępnych danych², w listopadzie br. **przekazano do użytkowania** 661 mieszkań, tj. o 176 więcej niż przed rokiem. W badanym miesiącu podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem oddały do użytkowania 278 mieszkań (42,1% ogółu), inwestorzy indywidualni – 213 mieszkań (32,2%), gminy – 101 mieszkań (15,3%), a Towarzystwo Budownictwa Społecznego – 69 mieszkań (10,4%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 64,1% i 35,9%, przy braku oddanych do użytkowania mieszkań komunalnych oraz społecznych czynszowych. Mieszkania wybudowane w województwie podlaskim w listopadzie br. stanowiły 4,0% ich ogólnej liczby w kraju.

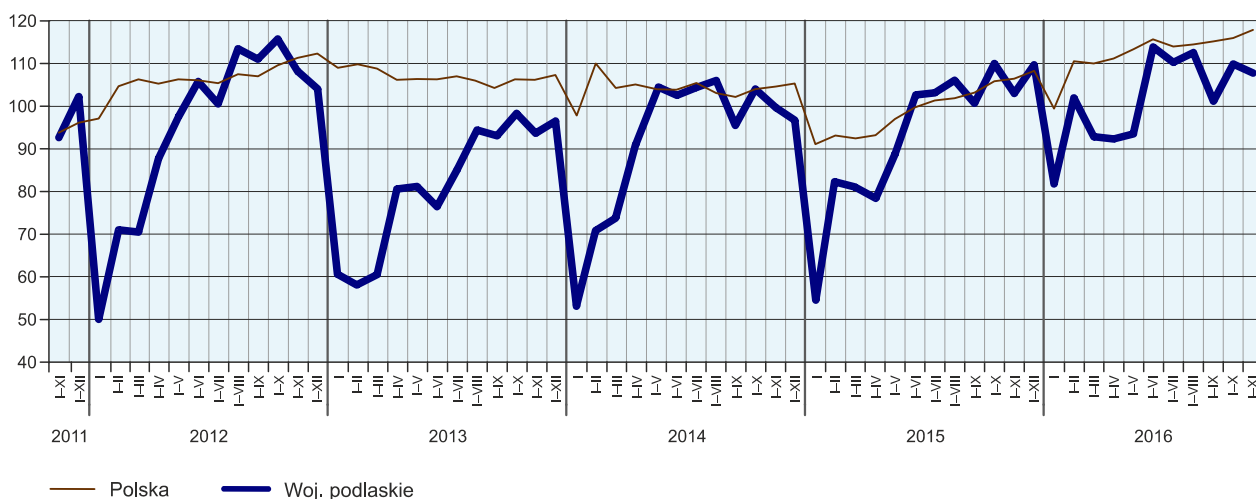
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–listopad 2016 r. oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2015=100	
O g ó ł e m	4059	100,0	104,0	105,0
Indywidualne	1906	47,0	99,7	156,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1907	47,0	95,9	59,6
Spółdzielcze	61	1,5	6100	61,6
Komunalne	116	2,8	5800	61,5
Społeczne czynszowe	69	1,7	x	51,2

W okresie styczeń–listopad 2016 r. oddano do użytkowania 4059 mieszkań, tj. o 156 (o 4,0%) więcej niż rok wcześniej. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, spółdzielnie, gminy oraz Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku zanotowano w budownictwie spółdzielczym (ponad 60-krotny) oraz komunalnym (prawie 60-krotny), zaś spadek – w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 4,1%) i w budownictwie indywidualnym (o 0,3%). W omawianym okresie w województwie podlaskim oddano do użytkowania 2,8% ogółu mieszkań zrealizowanych w Polsce.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

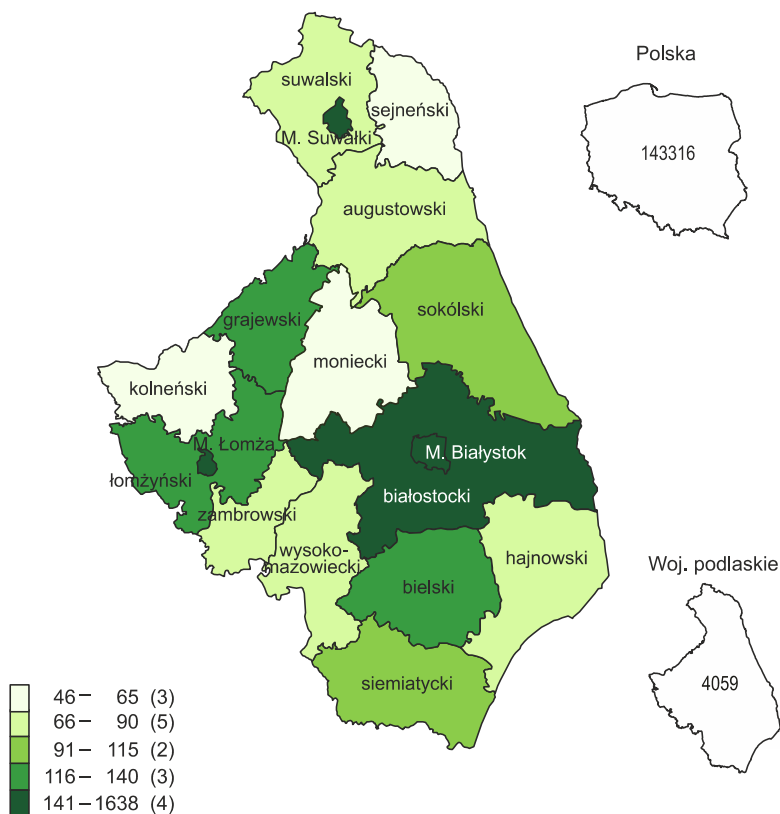

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–listopad br. wyniosła 105,0 m² i była o 0,1 m² mniejsza niż przed rokiem, o czym zadecydował przede wszystkim spadek przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przekazanego do użytkowania w budownictwie indywidualnym (o 1,2 m²).

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W ciągu jedenastu miesięcy br. najczęściej mieszkań oddano do użytkowania w mieście Białystok (1638), powiecie białostockim (802) oraz miastach Suwałki (276) i Łomża (198). Najmniej wybudowano ich w powiatach: monieckim (46), sejneńskim (53) oraz kolneńskim (65). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: bielskim (172,6 m²), suwalskim (172,0 m²) i monieckim (170,2 m²), zaś najmniejsze wybudowano w miastach: Suwałki (72,9 m²), Białystok (73,3 m²) oraz Łomża (74,2 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–LISTOPAD 2016 R.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

W listopadzie br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 611 mieszkań (o 27,6% więcej niż przed rokiem). Uzyskali je deweloperzy, inwestorzy indywidualni oraz spółdzielnie – odpowiednio 68,7%, 23,9% i 7,4% ogólnej ich liczby. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 439 mieszkań (o 51,9% więcej niż rok wcześniej), z tego 70,8% przypadało na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 29,2% – na budownictwo indywidualne.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–listopad 2016 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2015=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2015=100
O g ó ł e m	4420	100,0	86,0	4109	100,0	96,6
Indywidualne	2362	53,4	89,8	2047	49,8	93,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1828	41,4	76,4	1852	45,1	90,9
Spółdzielcze	180	4,1	x	144	3,5	x
Komunalne	2	0,0	1,8	56	1,4	207,4
Spółeczne czynszowe	48	1,1	x	10	0,2	x

W okresie styczeń–listopad 2016 r. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 4420 mieszkań (o 14,0% mniej niż rok wcześniej), wśród których większość stanowiły mieszkania indywidualne. Jednocześnie rozpoczęto budowę 4109 mieszkań (o 3,4% mniej niż przed rokiem), a dominowały wśród nich również inwestycje indywidualne.

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

W listopadzie br. odnotowano spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** w ujęciu rocznym (o 2,3%), podczas gdy rok wcześniej zaobserwowano jej wzrost. **Sprzedaż hurtowa**, podobnie jak przed rokiem, ukształtowała się na poziomie wyższym niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (o 6,3%).

W porównaniu z listopadem 2015 r. **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zmniejszyła się w większości grup. Wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej wartości sprzedaży ubiegłorocznego poziomu nie uzyskano w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (32,3%) oraz zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 21,7%). Wzrost wystąpił m.in. w jednostkach prowadzących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 28,8%), a także handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 13,8%).

W odniesieniu do października br. wartość sprzedaży detalicznej zmniejszyła się o 3,7%. Spadek dotyczył większości grup, a biorąc pod uwagę dominujące wśród nich największy zanotowano w przedsiębiorstwach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 8,9%) oraz zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 5,7%). Wzrost wystąpił m.in. w jednostkach prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 10,3%), a także w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 1,9%).

W okresie styczeń–listopad br., w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, wartość sprzedaży detalicznej zmniejszyła się o 9,8%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2016	I–XI 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach
O g ó ł e m^a	97,7	90,2	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	67,7	77,5	9,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	128,8	111,1	10,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	113,8	110,3	36,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	151,0	140,2	7,9
Włókno, odzież, obuwie	92,1	91,1	2,8
Meble, RTV, AGD	98,1	100,9	3,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	80,2	58,8	3,1
Pozostałe	78,3	65,6	22,7

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Przedsiębiorstwa handlowe w listopadzie 2016 r. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) wyższą o 0,6% od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 6,3% niż w listopadzie poprzedniego roku (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zaobserwowano wzrost o 0,1% w stosunku do października 2016 r. i spadek o 1,7% w odniesieniu do analogicznego miesiąca ubiegłego roku).

W okresie styczeń–listopad 2016 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zmniejszyła się o 0,3%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 7,9%.

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2015 r.													
B – 2016 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	A	97,8	97,7	98,0	98,3	98,4	98,5	98,5	98,5	98,9	98,9	99,0	98,8
	B	100,1	100,5	100,9	100,9	100,8	100,9	101,3	101,1	101,4	101,8	101,9	
poprzedni miesiąc = 100	A	100,1	99,9	100,2	100,3	100,1	100,1	100,0	100,1	100,3	100,1	100,1	99,7
	B	101,4	100,4	100,4	100,0	99,9	100,1	100,3	99,8	100,3	100,4	100,1	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,8	100,2	100,3	100,3	100,5	100,5	100,4	100,2	100,5	101,0	101,0	101,0
	B	102,3	102,8	103,0	102,7	102,5	102,5	102,8	102,6	102,6	102,9	102,9	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	63,8	63,9	62,2	60,0	57,7	55,5	55,2	54,7	53,8	53,2	53,9	55,0
	B	58,2	58,1	56,2	53,8	51,9	50,3	50,0	50,0	49,0	48,2	48,5	
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	13,5	13,5	13,2	12,8	12,3	11,9	11,9	11,8	11,6	11,5	11,6	11,8
	B	12,3	12,3	11,9	11,5	11,1	10,8	10,7	10,7	10,5	10,4	10,4	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	2022	2349	2883	2794	3021	2881	2557	2633	2782	2445	1806	1213
	B	1993	2779	3047	3386	2833	2813	2610	2835	2884	2353	2002	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	76	63	48	35	40	28	36	34	29	41	50	76
	B	72	46	41	29	27	24	28	26	23	31	29	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A	3266,39	3234,30	3475,78	3404,61	3346,54	3391,60	3516,73	3432,55	3493,36	3486,49	3458,15	3792,61
	B	3415,87	3436,70	3574,51	3622,92	3488,96	3580,57	3636,06	3607,92	3622,95	3631,23	3606,98	
poprzedni miesiąc = 100	A	86,9	99,0	107,5	98,0	98,3	101,3	103,7	97,6	101,8	99,8	99,2	109,7
	B	90,1	100,6	104,0	101,4	96,3	102,6	101,5	99,2	100,4	100,2	99,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,7	103,0	104,3	104,1	102,8	103,3	104,7	103,9	104,2	102,9	106,0	100,9
	B	104,6	106,3	102,8	106,4	104,3	105,6	103,4	105,1	103,7	104,2	104,3	
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	97,8	.	.	98,8	.	.	99,1	.	.	99,2
	B	.	.	98,9	.	.	98,5	.	.	98,9	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	Wskaźniki cen (dok.):											
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100	A 105,3	102,6	92,1	102,1	90,6	98,4	106,6	98,3	111,9	89,5	102,9	105,6
	B 99,4	94,0	94,7	106,2	99,8	103,0	93,2	99,0	102,2	98,2	104,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 92,8	99,2	88,5	84,7	77,7	79,9	100,9	96,5	115,7	105,9	102,2	103,6
	B 97,4	89,3	91,8	95,5	105,3	110,1	96,3	96,9	88,6	97,3	98,8	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100	A 104,4	103,9	103,0	98,9	104,5	98,5	91,4	98,3	100,7	104,8	101,1	102,5
	B 99,5	99,8	100,2	97,6	103,5	100,1	97,5	105,5	94,9	95,8	101,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 96,0	103,9	107,0	103,1	106,7	107,0	102,2	98,8	101,3	109,5	111,2	111,9
	B 106,6	102,3	99,5	98,2	97,3	98,9	105,5	113,2	106,7	97,5	97,7	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100	A 94,8	107,3	100,0	102,2	96,2	103,1	100,2	99,6	103,6	97,7	89,7	94,2
	B 107,1	102,1	101,6	99,4	110,1	106,9	109,8	99,1	99,8	94,3	102,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 77,5	95,0	89,7	88,9	81,7	82,3	82,6	84,3	89,4	92,9	86,3	88,1
	B 99,5	94,7	96,3	93,6	107,1	111,0	121,6	121,0	116,6	112,5	128,3	
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	A 7,7	8,1	8,4	8,8	8,2	9,0	8,9	8,1	8,0	7,8	7,3	6,8
	B 7,0	7,4	7,3	7,5	8,7	8,6	9,8	10,2	9,7	9,6	10,0	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100	A 97,9	100,8	117,4	91,9	105,1	101,6	98,5	98,3	106,7	101,5	96,7	96,8
	B 90,6	109,1	114,3	90,6	103,1	105,6	90,2	105,7	100,0	100,3*	102,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 101,6	104,6	109,8	99,0	104,0	105,6	102,9	107,4	103,5	103,3	112,9	111,5
	B 103,2	111,7	108,8	107,3	105,3	109,4	100,2	107,8	101,7	99,8*	105,5	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	A 47,0	76,1	120,9	116,0	89,2	140,1	111,7	84,6	108,8	116,6	104,1	128,1
	B 36,9	95,0	114,8	109,0	117,6	104,0	104,3	94,6	132,7	88,7	119,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 98,9	67,2	75,1	75,3	63,1	81,8	92,0	79,3	75,8	80,1	94,5	100,3
	B 78,7	98,2	93,3	87,6	115,5	85,8	80,1	89,6	109,3	83,2	95,3	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2015 r.													
B – 2016 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ..	A	297	661	921	1080	1391	1956	2279	2581	2961	3418	3903	4762
	B	439	813	1050	1276	1567	2160	2425*	2731*	2962*	3398*	4059	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	103,5	116,2	110,2	86,7	85,2	100,2	99,0	100,1	104,6	104,0	102,6	113,5
	B	147,8	123,0	114,0	118,1	112,7	110,4	106,4*	105,8*	100,0	99,4	104,0	
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	78,5	103,5	128,6	93,3	103,7	103,1	100,6	96,6	96,7	96,0	92,1	124,8
	B	69,9	102,4	119,7	96,7	98,1	102,5	100,0	103,2	94,0	100,5	96,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	94,9	94,8	100,0	88,1	97,4	108,6	101,9	98,7	100,0	96,9	105,2	108,1
	B	96,3	95,2	88,7	91,9	86,9	86,4	85,9	91,7	89,2	93,4	97,7	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b niefinansowych w %:													
brutto ^c	A	.	.	3,6	.	.	3,5	.	.	3,4	.	.	3,1
	B	.	.	4,0	.	.	4,0	.	.	3,6	.	.	
netto ^d	A	.	.	3,1	.	.	3,1	.	.	2,9	.	.	2,6
	B	.	.	3,2	.	.	3,4	.	.	3,0	.	.	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w cenach bieżących) w mln zł													
	A	.	.	206,6	.	.	587,1	.	.	856,1	.	.	1323,6
	B	.	.	185,0	.	.	468,1	.	.	848,6	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	123,2	.	.	146,9	.	.	124,1	.	.	117,7
	B	.	.	89,6	.	.	79,7	.	.	99,1	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)													
	A	98282	98354	98412	98615	98871	99059	99235	99409	99575	99780	99548	99309
	B	99218	99370	99554	99656	99899	99554	99545	99671	99777	99849	99929	
w tym spółki handlowe	A	5984	6032	6081	6124	6172	6219	6261	6305	6343	6393	6431	6490
	B	6510	6568	6618	6669	6726	6771	6801	6875	6936	6995	7049	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	761	764	775	790	790	791	793	795	799	800	800	805
	B	819	830	841	849	857	862	863	872	881	888	898	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.